

STUDENTEN WEEKBLAD

REDACTEUREN:

H. L. DINGER, E. KANN, MEL. J. BECKERING VINCKERS, G. E. GERST,
J. W. ERNSTE, G. A. VAN STEENBERGEN, MEL. E. DE KOE.
VAST MEDEWERKER VOOR DE RUBRIEK MUZIEK J. ALEXANDROFF.
ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

22e JAARGANG.
No. 25.

VRIJDAG
23 APRIL 1920.

DIT BLAD VERSCHIJNT DONDERDAGS, BEHALVE IN DE VACANTIËN.

DE JAARGANG LOOPT VAN 1 OCTOBER TOT 30 SEPTEMBER.
DE PRIJS DER ADVERTENTIËN IS 15 CTS. PER REGEL.

TECHNISCHE BOEK-
HANDEL EN DRUKKERIJ
J. WALTMAN JR., DELFT

INZENDINGEN TE BEZORGEN VOOR
MAANDAGMIDDAG 4 UUR AAN HET
REDACTIE-ADRES: KOORNMARKT 62

Inhoud.

Delftsch Studentencorps.

Commissie tot Redactie van den D. S. A. - Samenstelling.
D. S. A. F. V. - Uitslag onderlinge wedstrijd.
Bekendmaking.

Studiebelangen.

Ontwerp-Statuten enz. van de Nationale Studie-Organisatie.
Technologisch Gezelschap. - Enquête en Vragenlijst.

Studentenbelangen.

De Delftsche Studenten-Federatie.
Aan de besturen van de nihilisten.
Oproep aan alle ingeschrevenen aan de T. H.
Oproep. - Aan de Noord-Nederl. Studenten.

Gedachten en Gedichten.

Aiantes, door E. S. L.

Vereenigingsleven.

Civ. en Bouwk. Studenten Gezelschap Practische Studie.
Gezelschap Leeghwater.
S. S. S. Volkerenbond en Wereldvrede.
Ned. Christen Studenten Vereeniging.
Electrotechnische Vereeniging.

Muziek.

10de Van Anrooy-Concert, door J. A.

Ingezonden.

Stamp voor Weensche Studenten.

Ingekomen boekwerken.

Mededeelingen Eerste Nederlandsche Wegen-Congres.

Boekbespreking.

Volksuniversiteitsbibliotheek.

Familieberichten.

Technische Hoogeschool.

Mededeelingen.
Rijksbeurzen en toelagen.
Afdeling der Weg- en Waterbouwkunde.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

Commissie tot Redactie van den Delftschen Studenten Almanak.

Deze Commissie heeft zich voor het jaar 1921 als volgt samen-
gesteld:

A. Mohr,	President.
S. Bingham,	Secretaris.
J. W. Coenen,	Vice-President.
F. G. Bodde,	Commissaris A.
F. J. M. Bourdrez,	Commissaris B.

D. S. A. F. V.

Uitslag Onderlinge Wedstrijd 1920.

1 ^{ste} prijs: Rubriek Landschappen J. G. Ouwehand.	
2 ^e prijs: " " " " " " " "	} H. G. Ballot.
3 ^e prijs: " " " " " " " "	
2 ^e prijs: Rubriek Technische Opnamen	} J. M. W. Hooelen.
2 ^e prijs: Rubriek Diversen	
Diploma voor verdienstelijk fotografisch werk voor de beste totaal-inzending.	

Bekendmaking.

De Senaat van het D. S. C. heeft bijgaande bede om hulp uit Weenen en Boedapest ontvangen. Tot nog toe is door bemiddeling van den Senaat aan de I. S. S. A. f 2000.— overgemaakt, ten behoeve van de Mensa Academica te Weenen en werd op verzoek van den Rector Magnificus 4000 Mark gezonden aan een behoeftig technisch student te Munchen. Dit laatste geld was afkomstig van Corpsleden die in Rotterdam in de havens gewerkt hadden, het eerste van den

z.g. Weenschen avond Vervolgens is door een Comité uit de Dames-studenten f 700.— gezonden eveneens ten bate der Weensche studenten en werd door het Comité Grijns c.s. geld ingezameld. Evenwel meent de Senaat dat de Delftsche studenten hiermede nog maar een klein gedeelte van hun plicht tegenover de buitenlandsche collega's gedaan hebben en waar de werkgevers en werknemers en vele anderen uit de burgerij zich groote opofferingen getroosten, de studenten zeker niet achter mogen blijven. De Senaat heeft dan ook het plan in samenwerking met de besturen van alle vereenigingen een groot-scheepsche verzameling op touw te zetten. Ook met het oog op de hulpwegen van de zijde der docenten, meent de Senaat op de kracht-dadige steun van de professoren te mogen rekenen.

Zoo spoedig als mogelijk zal de Senaat in overleg treden, hij hoopt en verwacht evenwel, dat mocht iemand onder de Delftsche Studenten een plan hebben of voorbereiden, dat aan den Senaat of het in te stellen Comité zal willen mededeelen.

Spoedig zal dus op alle Delftsche Studenten een beroep worden gedaan ten behoeve van de Studenten van de Weensche en Boedapest Technische Hoogescholen.

Namens den Senaat,
F. B. J. GIPS, President.

STUDIEBELANGEN.

CENTRALE COMMISSIE.

Rondschrijven N. S. O. aan de besturen der vakvereenigingen.

UTRECHT, 12 April, 1920.
Wolvenplein 12.

M.

Hierbij heb ik de eer, U te doen toekomen de Ontwerp-statuten van de Nationale Studie-Organisatie, met het verzoek, dit aan Uw faculteit of vereeniging ter bespreking te willen voorleggen en mij Uw eventuele opmerkingen voor 27 April te doen toekomen.

Hoogachtend,
Uw dw.,

J. C. B. EIJKMAN,
V. L. ab-actis.

Ontwerp-Statuten voor de Nationale Studie-Organisatie.

Sedert door het concrete voorbeeld van de aanstaande wijzigingen in het Academisch Statuut de wenschelijkheid van Nationale Organisatie gebleken is, en daardoor de poging, om een studie-organisatie in het leven te roepen, succes schijnt te hebben en zelfs in een bestaande behoefte schijnt te zullen voldoen, heeft ook in andere geledingen van de studentenwereld deze behoefte den stoot gegeven aan een beweging, om eenheid te brengen, om een vorm te vinden, waardoor alle studenten in Nederland vereenigd worden.

Dat deze stoot is gekomen vanuit de corpora, die hiermede zijn afgeweken van het te hooge standpunt, dat zij alleen het recht hadden, zich de eenige studenten-organisatie te noemen, getuigt niet alleen, dat ook daar de democratisering van dezen tijd doordringt, maar evenzeer, dat deze corpora beseffen, dat de oorspronkelijke gedachte van gemeenschappelijke organisatie, waaruit ze zelf zijn ontstaan, nog evenzoo geldt als in den tijd hunner eigen oprichting.

Groningen heeft door zijne reorganisatie het corps voor ieder opengesteld en zal bij tractaat een overeenkomst sluiten met de vrouwelijke studenten-vereeniging; — Leiden, Delft, Amsterdam en Rotterdam zijn bezig, een plaatselijke federatie tot stand te brengen, waarschijnlijk zal ook in Utrecht een dergelijke poging gedaan worden terwijl in Wageningen reorganisatie-plannen worden gekoesterd.

Het streven van deze plaatselijke vereenigingen is, te komen tot een nationaal vertegenwoordigend lichaam van alle studenten.

Wij mogen dus constateeren, dat naast elkaar aan het tot stand brengen van twee organisaties wordt gewerkt, t. w. de studenten-federatie en de studie-organisatie.

De Commissie tot ontwerpen van statuten van de studie-organisatie heeft geoordeeld, dat het wenschelijk was, deze twee lichamen tot één geheel te doen samenkomen en heeft gemeend, van hare zijde te moeten medewerken, dat terstond bij de oprichting dat verband werd gelegd.

Bij het vaststellen van de punten, die naar het oordeel der commissie in de statuten der studie-organisatie moesten opgenomen worden, is de commissie van deze wenschelijkheid uitgegaan en zijn deze punten geformuleerd in de veronderstelling, dat de studenten-federatie tot stand komt.

De commissie heeft gemeend dat, gezien het feit, dat er toch door de federatie een vertegenwoordigend lichaam voor Nederland zal komen, de studie-organisatie, die bestaan zal uit afgevaardigden der faculteitsvereenigingen, die niet méér dan hun studie gemeen hebben, zich, wat hare werkzaamheden betreft, zal moeten beperken tot

studiegebied alleen. Immers, de plaats, die de faculteitsverenigingen in het studentenleven innemen, is niet van dien aard, dat een centraal lichaam, uit die verenigingen gekozen, bevoegd is, andere dan studiebelangen te behartigen, evenmin als de plaats, die de federatie zal krijgen, dat lichaam kan machtigen, de volledige autonomie der faculteitsverenigingen op studiegebied te betwisten.

Deze overwegingen hebben de commissie tot ontwerpen van statuten van de studie-organisatie gebracht tot het volgende systeem, waarin de beide organisaties in overeenstemming met hunne betrekking de hun toekomende bevoegdheden krijgen.

Zonder te willen vooruitloopen op de wetgevende werkzaamheden der federatie, was het hoofdzakelijk, dat de commissie haar taak zoo opvatte, dat zij van de geheele combinatie principieel het systeem ontwierp, waarin de studie-organisatie eventueel opgenomen zou kunnen worden. Omdat de commissie deze combinatie voorstond, was zij competent, de basis aan te geven van de combinatie, op voorwaarde waarvan de studie-organisatie daarvan deel zou kunnen uitmaken.

Schema voor een reglement van de Nationale Studenten-organisatie.

I. DOEL EN INRICHTING.

Art. 1. De Nationale Studenten-organisatie (N. S. O.) is eene vereniging van de plaatselijke centrale studenten-organisaties van de verschillende Nederlandsche Universiteiten en Hoogescholen.

Art. 2. Zij stelt zich ten doel de behartiging van alle studenten- en studiebelangen, die Nationale behartiging vereischen of waarvoor deze wenschelijk is.

Plaatselijke belangen worden bij uitsluiting door de plaatselijke organisaties behandeld, tenzij de centrale plaatselijke organisatie de hulp van de N. S. O. inroept.

II. SAMENSTELLING VAN DE ORGANISATIE.

Art. 3. Aan het hoofd van de N. S. O. staat een Bestuurs College (B. C.) en een Nationale Faculteitscommissie. (N. F.)

Art. 4. De vergadering der vertegenwoordigende lichamen uit de verschillende plaatselijke organisaties benoemt uit haar midden 5 leden, die het B. C. vormen.

Art. 5. Alleen die plaatselijke organisaties, die inderdaad geacht kunnen worden, de studenten van hun plaats te vertegenwoordigen, hebben recht, lid van de N. S. O. te zijn.

Art. 6. De centrale plaatselijke organisaties zijn verplicht, hun statuten aan het B. C. op te zenden. Ter beoordeeling van de statuten wordt uit de vergadering der vertegenwoordigende lichamen ex art. 4 een commissie van onderzoek, bestaande uit 3 personen benoemd. Deze commissie deelt de resultaten van haar onderzoek mede aan het B. C., dat met meerderheid van stemmen beslist over al of niet toelating.

Ontstaat in den loop van het werkjaar twijfel over de bevoegdheid van een plaatselijke organisatie, dan kan het B. C. met meerderheid van stemmen besluiten tot eenzelfde onderzoek.

Art. 7. De N. F. wordt samengesteld door de afgevaardigden der verschillende plaatselijke centrale organisaties, die daartoe elk jaar voor 1 October één afgevaardigde per studie-afdeeling aantwijzen.

Als studie-afdeelingen worden beschouwd: aan de Universiteiten de faculteiten, aan de Hoogeschool te Delft de vakverenigingen, te Rotterdam, Wageningen en aan de Veeartsenijkundige Hoogeschool de in 1920 als studievereniging erkende verenigingen, benevens zoodanige verdere, welke door de N. F. als studievereniging in den zin van dit art. zullen worden toegelaten.

Art. 8. Het bestuur van de N. F. bestaat uit één afgevaardigde per Universiteit of per Hoogeschool, gekozen uit en door de plaatselijke afvaardiging.

III. TAAK VAN HET B. C. EN DE N. F.

Art. 9. De taak van het B. C. is:

- 1e. Besturen en vertegenwoordigen van de N. S. O., behoudens art. 11.
- 2e. Verzorgen van de materiele belangen der studenten.
- 3e. Uitvoeren van de besluiten, genomen op de vergadering der vertegenwoordigende lichamen ex art. 4.

Art. 10. Het B. C. is verantwoordelijk van zijn beleid verschuldigd aan de vergadering der vertegenwoordigende lichamen.

Art. 11. De taak van het N. F. is:

- 1e. Het verzorgen van de belangen van de studenten, in verband met de regeling en verstrekking van het Hooger Onderwijs.
- 2e. Het verschaffen van inlichtingen op studiegebied.
- 3e. Regeling van het contact op studiegebied met het buitenland.

Art. 12. De besluiten, genomen door de N. F. worden uitgevoerd door het bestuur ex art. 8.

Art. 13. Bij verschil van meening tusschen B. C. en N. F. over hunne bevoegdheden, beslist de commissie van onderzoek ex art. 6 lid 2.

Financieele bepalingen van de Studie-Organisatie.

- a.) Het Bestuur dient in October eene begroting in bij de N. F.
- b.) De contributie wordt telkens in October op voordracht van het bestuur door de N. F. vastgesteld.
- c.) Alle studenten, die lid zijn van de aangesloten verenigingen betalen deze contributie.
De contributie wordt geïnd door de fisci van de plaatselijke verenigingen en afgedragen aan het bestuur.
- d.) Eventuele tekorten worden aangeslagen over de aangesloten verenigingen naar gelang van het aantal leden dier vereniging, waarbij de ledentallen naar beneden worden afgerond op 50 of 100, terwijl de verenigingen met een ledental beneden 50 voor 50 worden aangeslagen.
Een dergelijke omslag moet goedgekeurd worden door de N. F. en mag voor niet langer dan één jaar vastgesteld worden.

Memorie van Toelichting.

De Commissie was van oordeel, dat zij met hare werkzaamheden niet verder mocht gaan dan de 3 behandelde afdeelingen, n.l.:

- I. Doel en inrichting.
- II. Samenstelling van de organisatie.
- III. Taak van het B. C. en het N. F.

Het kwam der commissie gewenscht voor, om eerst de definitieve oprichting der federatie en hare houding ten opzichte der plannen van de commissie af te wachten, voor zij verdere artikelen ontwierp.

Alleen de financieele regeling en studie-organisatie was van vrijwel gelijkelijk principieel aard als de theoretische verhouding tusschen de twee organisaties en daarom was het noodzakelijk, daarvoor bepalingen te formuleeren.

De basis der combinatie en de verhouding der twee gecombineerde lichamen moet in één reglement worden vastgelegd, terwijl later voor beiden Huish. Reglementen moeten worden gemaakt.

ad Art. 1. Plaatselijk moet een overeenkomst gesloten worden tusschen de studie-organisatie en de studenten-federatie, om te komen tot een plaatselijke centrale studenten-organisatie.

Deze overeenkomst wordt neergelegd in de statuten der plaatselijke centrale organisaties.

ad Art. 2. De commissie heeft gemeend, door deze formulering aan het gevaar van te strenge centralisatie te ontkomen.

De N. S. O. mag zich niet ongevraagd inlaten met plaatselijke belangen.

ad Art. 3. De commissie achtte het wenschelijk, in dit art. de twee lichamen als gelijkwaardig naast elkander te stellen, om later beider taak te bepalen.

ad Art. 4. De vertegenwoordigende lichamen zijn de plaatselijke federatiebesturen. Op welke wijze het B. C. zal gekozen worden, moet later in het huishoudelijk reglement der federatie geregeld worden.

ad Art. 5 en 6. De centrale plaatselijke organisaties moeten voldoen aan de eischen, daar verondersteld mag worden, dat zij de studenten van hun plaats omvatten en vertegenwoordigen. Dit moet blijken uit de statuten, terwijl het B. C. als leider der organisatie de beslissing over al of niet toelating heeft.

ad Art. 7 en 8. In hoeverre de studie-organisatie werkzaam zal kunnen optreden, hangt voor een groot gedeelte af van de vraag, of het de regering aannemelijk gemaakt kan worden, de organisatie met subsidie te steunen. In dat geval moet het streven zijn, om vast een bureau in het midden des lands te vestigen, geleid door een gesalarieerden secretaris. Dat bureau moet ingericht worden in den trant van een soortgelijke instelling te Kopenhagen, die gratis inlichtingen verschaft over elke inrichting van hooger onderwijs.

Zoolang dergelijke plannen nog niet te verwezenlijken zijn, is de taak van het bestuur van de studie-organisatie weinig uitgebreid en ligt het zwaartepunt bij de vergadering der faculteits-commissies. De instelling van het bestuur beoogt, een gedurig inter-academisch contact te bewerkstelligen, terwijl hierdoor de besluiten van de N. F. zullen worden uitgevoerd.

Art. 9. Wijst het B. C. aan als besturend lichaam van de organisatie. Hoewel de volledige autonomie op studie gebied voor de N. F. bewaard blijft krijgt hierdoor het B. C. een belangrijker functie in de organisatie, wat ook in art. 13 tot uiting komt.

De bepaling van art. 9, sub 2 is opgenomen, om aan te willen geven, dat de N. F. zich niet zal inlaten met materiele belangen.

Enquête Technologisch Gezelschap.

Het Bestuur heeft aan de leden de volgende enquête rond gestuurd:

Delft, Maart 1920.

L. S.

Het Bestuur van het Technologisch Gezelschap, gemachtigd door de Huishoudelijke Vergadering van 6 Februari 1920, om een enquête te houden naar de meeningen van oud-leden en leden omtrent de studie voor scheikundig ingenieur, biedt U hierbij een reeks vragen ter beantwoording aan.

Om de resultaten zoo betrouwbaar mogelijk te doen worden, zullen de vragen, die niet beantwoord worden, beschouwd worden als geene aanleiding te geven tot opmerkingen en dus wordt U hierbij geacht geene andere regeling te wenschen. Indien U zich niet tot een antwoord bevoegd acht, gelieve U zulks te vermelden.

Het spreekt vanzelf, dat het van deze enquête mede zal afhangen welke studiehervormingen in de komende jaren zullen ter hand worden genomen.

Het Bestuur verzoekt U dringend deze vragen zoo goed mogelijk, liefst kort en bondig, te beantwoorden, opdat hierdoor inderdaad een overzicht van de meeningen onzer leden kan verkregen worden en het eindrapport kan spreken van algemeen gevoelde wenschen.

De oud-leden, wien deze vragenlijst wordt toegezonden, zou het Bestuur willen verzoeken deze ook zooveel mogelijk te beantwoorden, teneinde zoo een oordeel te verkrijgen over de waarde der studie in de practijk en over de aanpassing daaraan.

Men wordt verzocht de antwoorden vóór 30 April a.s. in te zenden aan het adres van den secretaris. De namen zullen geheim gehouden worden.

Voor het Bestuur:

R. Houwink, Voorzitter.

J. Mulders, Secretaris,
Noordeinde 36, Delft.

VRAGENLIJST.

A. Propaedeutisch examen.

1. Vindt gij het aantal vakken goed, teveel of te weinig? Welke vakken zoudt gij er af, er bij of naar het candidaatsexamen verplaatst willen zien?
2. Vindt gij de indeeling in 2 groepen zooals thans het geval is, geschikt, of wenscht gij een andere indeeling?
3. Acht gij een andere regeling van examens of tentamens gewenscht?

4. Acht gij controle en hulp bij de theoretische vakken gewenscht, zoo ja, in hoeverre? (Repetitie colleges?)
5. Hoe vindt gij de regeling der wiskundige vakken? (aantal, uitgebreidheid, onderverdeling en teekeningen)
Acht gij een nauwere aansluiting bij de natuur- en scheikunde wenschelijk en mogelijk?
6. Hoe vindt ge de regeling der mechanica en natuurkunde? (aantal en verdeling, uitgebreidheid en laboratoria?)
7. Hebt gij wenschen over het college analytische scheikunde al of niet in verband met het laboratoriumwerk?
8. Hoe oordeelt gij over de regeling van het praktisch-analytisch werk, speciaal wat betreft de volgorde en afwisseling van kwalitatief en kwantitatief werk? Wat vindt ge van de eischen? Hoeveel vertrouwen hebt ge na het prop. examen in uwe analyses? Acht ge een kort, klassikaal onderricht onder direct toezicht bij den aanvang van het praktikum gewenscht?
9. Wat vindt ge van de eischen voor delfstofkunde (practisch- en theoretisch) in het verband met latere studie en werkkring? Is de gelegenheid voor praktisch werk voldoende?
10. Hebt gij nog andere wenschen dan de reeds genoemde aangaande de opleiding tot het propaedeutisch examen?

B. Candidaatsexamen.

11. Welk is Uw antwoord op de vragen 1 en 3, wat betreft het candidaatsexamen?
12. Wenscht gij splitsing van het *bestaande* cand.-examen?
13. Acht gij hier specialisatie gewenscht?
Zoo ja, wilt gij dan een beknopt schema opstellen, waarin gij duidelijk uiteenzet, welke specialisatie ge wenscht, wanneer deze moet beginnen en hoe ge U deze doorgevoerd denkt tot het ingenieursexamen.
14. Hoe oordeelt ge in het algemeen over de assistentie bij uw praktisch werk?
In hoeverre acht ge de persoonlijke eigenschappen en bekwaamheden van uwe assistenten in dit opzicht aan de eischen, die ge aan hen stelt? Hebt ge speciale wenschen voor de assistentie bij speciale vakken?
15. Acht ge op de laboratoria boven de assistenten een lector wenschelijk?
16. Geef uw oordeel over het algemeene college anorganische scheikunde en de jaren, waarin het wordt gegeven.
17. Idem theoretische scheikunde.
18. Idem organische scheikunde.
19. Idem mechanische technologie.
20. Idem werktuigbouwkunde.
21. Idem administratief recht.
22. Voldoen U de bestaande eischen en regelingen voor het technisch teekenen? Zou een betere voorbereiding in de modelzaal of op het college gewenscht zijn?
23. Hebt gij nog andere wenschen dan de reeds genoemde aangaande de studie voor het candidaats-examen?

C. Ingenieursexamen.

24. Geef uw oordeel over den algemeenen cursus der chemische technologie in de jaren, waarin hij gegeven wordt.
25. Acht gij de veranderingen, het vorige jaar aangebracht, verbeteringen?
26. Wenscht gij meerdere specialisatie, zoo ja, zie vraag 13.

D. Algemeene vragen.

27. Wanneer zijt gij aangekomen? Wanneer hebt ge uw examens gedaan? Zijt gij in dienst geweest, wanneer en hoe lang, of is uw studie op een andere wijze onderbroken? Wanneer denkt gij af te studeeren?
28. Acht gij de bestaande economische ontwikkeling van den ingenieur voldoende? Hoe oordeelt gij over de bestaande colleges in economie en bedrijfsleer?
29. Geef Uw oordeel over de facultatieve vakken en cursussen. Wilt ge er uitbreiden, verplicht maken of afschaffen? (Zie de vragen 13 en 26.)
30. Wilt ge voor één of meer vakken een praktisch examen ingevoerd zien ten behoeve van hen, die elders hunne praktische bekwaamheden hebben opgedaan of die door bijzondere omstandigheden niet in de gelegenheid zijn geweest voor een bepaald vak praktisch te werken?
31. Wilt gij bij ingrijpende veranderingen in het studieplan nog eens een volledig schema aangeven?
32. Passen uwe wenschen in het schema van een vijfjarigen studietijd? Ziet gij de toekomst in specialisatie of in verlenging van studietijd?
33. Acht ge een andere regeling van collegegelden, studiebeurzen en waarborgsommen wenschelijk?
34. Welke voor- en nadeelen heeft naar uwe meening het bestaande repetitorenstelsel en hoe is uw eindoordeel hierover? Zoudt ge het door eenig onderwijs van de T. H. uitgaande, willen vervangen? Hoe oordeelt gij over repetitiecolleges?
35. Vindt gij de opleiding te weinig individueel? Zoo ja, hoe dit te veranderen?
36. Geef uw geheele eindoordeel over de geheele studie, zooals die nu is.
37. Geeft de studie te Delft u bevrediging, en zoo neen, welke verwachtingen hadt gij, die hier niet worden vervuld?

Van leden van het T. G. die deze vragen niet ontvangen hebben en belangstellenden zal door het Bestuur de beantwoording zeer worden op prijs gesteld.

STUDENTEN-BELANGEN.

De Delftsche Studenten-Federatie.

Op de vergadering van 26 Maart j.l. is een voorloopig Comité gekozen uit de nihilisten, omdat men inzag dat samenwerking noodzakelijk is en het beste was dat in dezen de nihilisten zelf hun belangen behartigen.

Dit Comité, bestaande uit ondergeteekenden, zal dus zoo spoedig mogelijk alle niet aangeslotenen oproepen ter bijwoning van een vergadering, waarop het alle gewenschte inlichtingen zal trachten te geven.

Men begrijpt dat het voorloopig Comité zoo spoedig mogelijk zal plaats maken voor een op regelmatiger wijze gekozen Comité van vijf dat in samenwerking met den Senaat van het D. S. C. en de besturen van D. V. S. en D. S. B. een concept-reglement zal moeten opstellen.

Ook dit punt zal ter vergadering nader worden toegelicht. Dat niemand deze gelegenheid om mede te werken tot het welslagen van deze plannen verzuime! Komt allen!

Het voorloopig Comité,

J. L. BIENFAIT.
W. F. BRANDSMA.
E. S. LEVISON.
J. D. VAN ROON.
G. A. H. VAN SWAAY.

Delft, 13 April 1920.

Aan de besturen van de nihilisten bevattende vereenigeningen te Delft, is toegezonden het volgende schrijven.

In een bijeenkomst op Vrijdag 26 Maart l.l. gehouden, waarin de nihilisten uitgenoodigd waren door den Senaat van het D. S. C. om hunne meening te uiten omtrent de op te richten Federatie werd door de President van de Senaat voorgesteld de nihilisten ieder afzonderlijk als lid in de Federatie op te nemen, terwijl het Corps, de D. S. B. en D. V. S. B. als geheel van de nieuwe Federatie deel zullen uitmaken. In het Federatie-bestuur zullen vertegenwoordigers door de nihilisten gekozen, zitting hebben.

Het kiesstelsel volgens welke deze vertegenwoordigers gekozen zullen worden, zal oorzaak zijn, dat hun aantal bepaald zal worden door het aantal nihilisten dat *aan de stemming deelneemt*. Daar de Federatie voortaan alle studentenbelangen zal behartigen, is het van het hoogste belang, dat de nihilisten daarin naar evenredigheid van hun aantal vertegenwoordigd worden. Hierin zien wij reden U dringend te verzoeken, de nihilisten onder Uwe leden met deze feiten in kennis te stellen, er de nadruk opleggend dat het voor een groot deel van de belangstelling van de nihilisten afhangt, welke verbeteringen er in de organisatie der Delftsche studenten zullen komen.

Het voorloopig Comité,

J. L. BIENFAIT.
W. F. BRANDSMA.
E. S. LEVISON.
J. D. VAN ROON.
G. A. H. VAN SWAAY.

Oproep aan alle ingeschrevenen aan de T. H.

De afd. Delft van de Ned. Vereen. tot Afschaffing van Alcoholhoudende Dranken, organiseert in de „Blauwe Week” (13—24 Mei a. s.) eene Anti-Alcohol Tentoonstelling.

Van het Rijk kreeg zij reeds de beschikking over een groot pand gedurende dien datum.

Wil deze Tentoonstelling aan haar doel beantwoorden, dan zullen daarvoor groote, en vooral financieele bezwaren, moeten worden overwonnen; daar vooral de actie voor Plaatselijke Keuze daaraan dienstbaar zal worden gemaakt.

Zeer zeker zijn er onder het groot aantal ingeschrevenen aan de T. H. velen die iets voor dit goede doel willen doen, of ons met een geldelijke bijdrage steunen. Daartoe op te wekken is het doel van dit schrijven.

Het correspondentie-adres is Zuiderstraat 156, Delft, waar tevens verdere inlichtingen omtrent dit doel zijn te verkrijgen.

Nogmaals dankend voor de plaatsing,

W. A. DEN HELD,
Voorzitter der Afdeeling.

Oproep.

Aan de Noord-Nederlandsche studenten van beneden de Moerdijk.

Wanneer wij zijn in de Noordelijke Universiteitssteden en het voorjaar drijft ons naar buiten, het polderland in, dan wordt in ons sterk het verlangen naar de streek, waar we geboren zijn. En onze gedachten gaan heen naar het Brabantsche landschap met z'n groote verscheidenheid, dwalen langs de mulle zandwegen, over de kleurige velden en de oude boerderijen, her en der verspreid, naar onze mooie bosschen, heiden en vennen.

Zoo ook trekt soms ons hart naar haar bewoners, omdat we

dikwijls missen de gemoedelijkheid en blijmoedige levensopvatting van onzen aard. Dat doet ons gewestelijk aaneensluiting zoeken.

Toch omdat we steeds in het Noorden verkeerden, en daar onze vrienden vinden, vergeten we meestal, dat de streek, waar we op terugzien, met den volksaard, die de onze is, zich ook nog verder zuidwaarts uitstreken, dat daar juist menschen wonen, die in hun aard en opvattingen, — hun volkseigen, — ons veel nader staan.

'n Staatkundige grens scheidt ons van onze stamgenooten.

Die daar onze vrienden konden zijn, kennen we niet, omdat de studie hen op andere plaatsen samenbrengt.

En onbekend maakt onbemind!

In hun eigen land wordt de taal van hun stam verguisd; daar vechten ze uit 'n zwaren strijd voor de gelijkstelling van die taal, — de onze, — met het Fransch.

Daarvoor hebben ze steun noodig, ook moreele, die berust op sympathie.

En daarom zouden ze graag ons beter leeren kennen, vooral ons grensbewoners, wier aard zoo verwant is aan hun Vlaamschen aard.

Voelen wij ons niet meer eigen het werk van Gezelle en Streuvels, begrijpen wij niet beter den geest van Pallieter dan onze Noorderbroeders.

Aan dit alles denken we niet.

Op het VIe Groot-Nederlandsche Studenten-Kongres trachtte men zorgvuldig de Hollanders te weren, uit vrees, dat de Vlaamsche beweging hun sympathiek mocht worden.

Enkelens gelukte het door te dringen. Ook 'n Brabander, die dadelijk verzeild raakte onder grensbewoners van de overzij, Kempenaren, waaronder hij zich spoedig thuis gevoelde.

Toen is de groot-Kempische gedachte geboren, in de „Bel", 'n Vlaamsche studentenkring te Leuven.

Aan de „Zoete Wateren" nam ze vastere vormen aan, en de vorige week verscheen er een artikel over in „Ons Vaderland" van Brussel.

'n Voorloopig plan is: 'n eerste bijeenkomst — in Kongresvorm — te houden in 'n Hollandsche grensstad, waarschijnlijk Tilburg, van Vlaamsch-Kempische en Hollandsch-Limburgsche en -Brabantsche studenten in het begin van de groote vakantie van dit jaar.

En de kennismaking zou voortgezet worden door het organiseren van wandel- en fietstochten in het Groot-Kempenland, beurtelings op Hollandsch en Vlaamsch gebied tijdens de vakanties — in het kader van de Groot-Nederlandsche wandeltochten, zooals het A. N. S. V.-bestuur die voorstelt te houden.

En echt Zuidelijke feesten zouden we in elkaar zetten ter verbroedering der grensbewoners.

Zoo zouden we kunnen werken in den geest der Groot-Nederlandsche Studenten Kongressen, maar tevens 'n meer voortdurende schakel kunnen vormen tusschen Noord en Zuid als overdragers van Hollandsche en Vlaamsche gedachten en gevoelens.

Zou dit Pan-Kempenisme ook als staatsgevaarlijk beschouwd worden?

Passenkwesties zouden onze verbroedering toch niet kunnen tegenhouden, want wie van z'n streek houdt, kent immers alle wegen en paadjes, die haar doorkruisen.

Dit plan wacht op nadere uitwerking.

Onze Vlaamsche broeders zijn één en al geestdrift voor deze groot-Kempische beweging.

Ze hopen op U, Noord-Nederlandsche studenten van beneden den Moerdijk en verwachten algemeene instemming.

Maak die instemming voorloopig kenbaar door Uw kaartje te zenden aan onderstaand adres.

Dan kunnen we verder zien.

ROCHUS FRANKEN,

Vacantieadres:
L. Nieuwstr. 271, Tilburg.

Tech. Stud.
Phoenixstraat 15, Delft.

GEDACHTEN EN GEDICHTEN.

Aiantes.

Dansende, spelende zonnestrallen lichtten op de tuin en gaven fellere tint aan de bonte bloemen, verspreid tusschen het gras. Op ranke steelen stonden de bloemen en zachtkens trilden ze, wanneer een windzuchtje hen beroerde. In 't midden van den tuin stond een bloeiende vruchtboom, die roodwit kleurde tusschen donker boomgroen. Zwart stak de breede knoestige stam op uit het bloemgekleurde grasveld. „Bloesem die leeft, leven in de bloesem, zeg mij, wat zijt gij? Zijt gij het geluk, dat ik zoek en niet vind. Of slechts dit eene, kent gij het geluk, weet gij, waar het te vinden is?"

Teer ruischten de bloesems, maar ze zwegen.

„Bloesem van het zwijgen, denkt gij als ik, zoekt gij ook het geluk? Of denk ik slechts geluk, dat niet is?"

Zacht ritselden de bladeren, doch de bloesem zweeg.

Toen maakte Aiantes zich los van den zwarten stam, dien hij omklemd had, en zonk neer op het gras. Hij weende en snikte.

„Is er dan geen geluk? Is er dan niets dat mij antwoord?"

Speelsch lichtten de zonnestrallen over hem, zoodat zijn gouden lokken fonkelden. Zij dansten over zijn handen, die hij voor het gelaat hield en deden zijn tranen schitteren als diamanten. Op het gras droppelden ze als juweelen, op de bloemen, die ze eerbiedig borgen in hun schoot.

Het goud van de zonne werd tot oranje en rood, en nevels tintten in de verten. Maar Aiantes achtte niet de naderende duisternis. De grijze schemering spreidde zijn sluier over hem, die

maakte de bloemen grauw en dof de tuin. Kil voelde zich Aiantes, alsof een duistere macht de klamme vingers op hem legde. Hij wilde opstaan, doch hij kon niet. Loodzwaar was alles in hem, dof dreunden zijn slapen en duisternis kwam over zijn gedachten. Donker en zwart lag de tuin. Zacht ruischten nog de bloesems als spraken zij tot de bladeren, die ritselend antwoord gaven.

Rood steeg de morgenzon. In 't eerste ochtendlicht lag de tuin; er kleurden teer de bloemen. Zij groette de bloemen met fluisterzang en deze zegden eerbiedig hun wenschen voor de komende dag. Boven hen blauwde de hemel, waarin nog enkele wolkjes dwaalden, die niet vlug genoeg geweest waren om de nacht te volgen. In het gras aan de voet van de vruchtboom lag Aiantes, stil, zeer stil. Om hem hadden de bloesems witte en roode bloempjes en blaadjes gestrooid. Zijn gelaat was vredig en gelukkig. „Geluk" ruischten de bloesems. „Geluk", fluisterden de bloemen. „Geluk", ritselden de bladeren. Stil lag Aiantes en zijn gelaat glansde vreugdig. Stil lag hij, stil voor immer.

23-3-'20

E. S. L.

VEREENIGINGSLEVEN.

Civiel en Bouwkundig Studentengezelschap „Practische Studie."

TWEE-JAARLIJSCH TENTOONSTELLING

van werken der laatste twee jaren van leden en oud-leden van het gezelschap van 26 April tot en met Mei 1920 in de Tentoonstellingzaal van de Bibliotheek der T. H.

Opening Maandag 26 April 3 uur n. m.

LEZING MET LICHTBEELDEN

op Woensdag 28 April, 1920, 8 uur n. m., in Zaal 206 van het Gebouw voor W. en S.

Spreker: Dr. MAX EISLER, uit Weenen.

Onderwerp: „Die Stadt als Kunstwerk."

De Sekretaris,

Voorstraat 1.

J. W. DINGER.

EXCURSIE naar de werken van het Wilhelminakanaal

op Donderdag 29 April 1920.

Vertrek Delft: 7.07 v.m. Vertrek Tilburg: 7.08 n.m.

Aank. Best: 10.45 v.m. Aank. Delft: 10.04 n.m.

Het is noodzakelijk de afstand Diefen—Tilburg (11 K.M.) per rijtuig af te leggen. Kosten vermoedelijk f 2.— per persoon.

Gemeenschappelijk middagmaal te Tilburg.

Zij die aan deze excursie wenschen deel te nemen, worden verzocht te teekenen op een lijst in de keuken van het Hoofdgebouw. Sluiting der lijst Maandag 5 uur.

Inleiding tot deze excursie op Maandag 26 April 8 u. nam., in zaal 32 van het Scheikundig Laboratorium (ingang Westvest), door Ir. G. F. Wittewaall, c.i., van de Rijkswaterstaat.

De Vice-Sekretaris:

Voldersgracht 15.

W. F. EYSVOOGEL.

WETSWIJZIGINGEN.

In de Keuken van het Hoofdgebouw der T. H. zijn gedurende 7 dagen ter lezing gelegd voorstellen tot Wetswijziging.

Amendementen worden ingewacht bij de Sekretaris tot daags voor de nader bekend te maken vergadering waarop de voorstellen behandeld zullen worden.

Indiening van amendementen op de vergadering zelve wordt niet toegestaan, (art. 54 van de Wet van het gezelschap).

De Sekretaris,

Voorstraat 1.

J. W. DINGER.

Gezelschap „Leeghwater."

Oprichter: A. Huet.

BUITENGEWONE VERGADERING op Maandag 26 April 1920, te 3.30 n. m. in Zaal 207, Gebouw W. en S.

Onderwerp van bespreking: „het Ontwerp-Statuten voor de Studie-Organisatie."

(Zal op de leeszaal ter inzage worden gelegd).

EXCURSIE op Woensdag 28 April 1920, naar de Glasfabriek „De Schie" te Schiedam. Vertrek Delft: 1.58 n.m.

De lijst voor deelname ligt bij La Brijn ter teekening tot Maandagmiddag a. s. 2 uur.

De Sekretaris,

N. SOETEMAN.

(Zie verder Tweede Blad).

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD van
23 APRIL 1920. No. 25.

S. S. S.

Volkerenbond en Wereldvrede.

LEZING gehouden door den heer Ricardo voor het S. S. S.

De idee van den volkerenbond is al heel oud. Politici en geleerden, als Dante, Hugo de Groot, Kant, Alexander van Rusland, hebben er al over gedacht en geschreven. Staat de geest van de menschheid niet beneden de taak, die zij zich gesteld heeft? Het is meermalen gebeurd dat groote ideeën in de geschiedenis der menschheid zijn verkwanseld.

Wat deze volkerenbond betreft, is in ons land, in tegenstelling tot andere landen, lang niet genoeg gedaan, om de idee ervan tot het volk te laten doordringen. Bovendien werkte de behandeling in de Kamer ook niet mee om het aanzien ervan te doen stijgen.

We leven thans in catastrophale omstandigheden. Geen wonder dat de mond van de politici vol is van den volkerenbond. Allen willen een instituut maken, dat berust op recht. We zien dat in de geschiedenis meer. In 1648 al. Toen was de drang, den oorlog te houden buiten de Christelijke naties. In 1652 komt echter al de eerste breuk door de 1ste Engelsche zeeoorlog, tot het ten slotte in 1672 uitloopt op algemeen Europeesche oorlog. In 1815, na het tijdperk van de Napoleontische oorlogen, zien we optreden „de Heilige Alliantie”. Ze berustte op het beginsel van de „orde”, d.w.z. de volkeren moesten hun mond houden, de koningen zullen voor hen denken. We zien dat overal in Europa opstanden onderdrukt worden. In 1829 staat Griekenland op tegen de Turksche dwingelandij en we zien Byron vechten aan de kant van de opstandelingen. Dat beteekent de geestelijke ineenstorting van den volkerenbond. In 1848 is het er heelemaal mee gedaan.

We hebben nu weer een volkerenbond, die decreeteert wat recht en wat onrecht is. Weer staat Europa tegenover een geweldigen meester, nadat de overwonnenen tot het slavenvolk van Europa zijn gemaakt. De vraag is nu: heeft deze volkerenbond meer innerlijk recht van bestaan?

We zien in de moderne geschiedenis van Europa opkomen:

1. de nationale idee. In Italië met Cavour, in Duitschland met Bismarck, in Noorwegen meer op litterair gebied.

We hebben ook nu hetzelfde. Na de ineenstorting van Oost-Europa daar natievorming, maar we zien het ook in Azië, Perzië, Britsch-Indië, ons Indië en West-Europa, Vlaanderen, Ierland. Die kracht voor nationale vrijheid, de middelpuntvliedende kracht, versplintert de eenheid der menschheid.

Maar hiernaast treedt op:

2. de internationale idee, de middelpuntzoekende kracht.

Dit is een economisch verschijnsel, en niet denkbaar zonder de nationale idee. De toeneming van de Europeesche bevolking is de hoofdoorzaak.

Het is niet meer mogelijk, dat het land zichzelf onderhoudt. De menschen werden geplaatst in de industrie, maar dit was verplaatsing van het probleem, want hoe de industrie gaande te houden? De volkeren hebben nu onbewust een soort arbeidsgemeenschap aangegaan. Grondstoffen werden ingevoerd, fabrieken geruild tegen levensmiddelen. Rotterdam, Amsterdam, Antwerpen zijn midden-Europeesche havens. Midden-Europa vormde een economische eenheid. Er waren internationale commissies om rivieren en spoorwegen tot internationale wegen te maken.

Deze twee factoren hebben de geschiedenis van Europa bepaald. De voorwaarde voor een volkerenbond is, dat hij die twee factoren tot zijn recht laat komen.

Naar welk beginsel zal recht worden gesproken?

Een bond, gegrondvest op staten, die onderdrukkingsmechanismen zijn, zal rechtspreken op machtsbeginsel en zal misschien tijdelijk standhouden. Dan kan een volkerenbond een reactionaire schepping zijn, een belemmering in den weg naar de vrijheid.

Voldoet de huidige volkerenbond aan de gestelde eischen?

Neen, want hij is gegrondvest op een vredestractaat van machts-politiek. Midden-Europa is willens en wetens gemaakt tot een chaos, het economisch leven is er vernield. In Rusland een chaos, wat komt:

1. door de politiek van de entente, die reactionairen als Denikin, Joedenitsj, Koltsjak steunt en

2. door de dictatuur van de bolschewiki.

De leden waarborgen elkaar's huidige grenzen en hebben dus allen te zorgen, dat zij, die onderdrukt zijn, onderdrukt blijven.

Hoe hebben de politici van de entente er zelf over gedacht?

Er zijn defensieve verbonden gesloten:

Frankrijk—Engeland—Amerika; Spanje—Frankrijk—Engeland, mis-

schieen Frankrijk—Engeland.

Toen Engeland Perzië onder zijn macht bracht, protesteerde de Fransche pers op grond van den volkerenbond. De Times zei, we vragen niet om contracten met Perzië te mogen sluiten. De oppositie in de Fransche pers hield op toen Frankrijk Syrië kreeg.

De uitgaven voor leger en vloot zijn in Engeland vermeerderd. Amerika is druk bezig zijn vloot te vergrooten, Japan vergroot zijn vloot met zestig schepen. Het wapenkapitaal heeft zich verenigd.

In België is een maatschappij gesticht tot levering van oorlogsmateriaal.

Wat blijft er nu van de idee van een volkerenbond over?

Deze volkerenbond en de leidende mannen ervan kunnen niets doen voor den wereldvrede.

Is het komen van een volkerenbond onmogelijk?

Neen, maar Europa is ontworcht en gedemoraliseerd. Er mag van boven af geen klem geslagen worden over de factoren van wording. Het radensysteem zou in het binnenland misschien geschikt zijn. Internationaal zullen verschillende groepen tot elkaar moeten komen: arbeiders, studenten, bedrijven, bedrijfsraden, parlementen. Dan berust de bond niet op politieke grenzen, maar komt uit het leven van de maatschappij.

De weg zoo aangegeven kan juist zijn. Of zoo'n volkerenbond tot wereldvrede zal leiden, hangt hiervan af, of Europa op een peil staat, dat zoo hoog is, dat een internationaal bijeenkomen van de groepen mogelijk is.

Is dat niet het geval, dan kan:

1. Europa een landbouwwild met kleinbedrijf worden. Dan kan een volkerenbond komen, die dan echter van weinig belang is. Tegelijkertijd ontstaat dan echter de mogelijkheid voor een weer opkomend industrialisme, imperialisme ten slotte uitlopend op wereldoorlog.

Kan daarentegen het industrialisme zich versterken en een versterkte democratie, desnoods communisme, tot stand komen, is dan de wereldvrede verzekerd?

Europa is dan een werelddeel berustend op industrie en er zullen dus grondstoffen en voedsel naar toe moeten. Het is de groote vraag of de Oosterling dan meer zal produceeren dan voor zijn eigen onderhoud noodig is, en ons het overschot zal sturen, of vrijwillig land af zal staan, teneinde ons zelf het benodigde te laten verbouwen. De mogelijkheid van wereldvrede is dan zeer klein.

Nederlandsche Christen Studenten Vereeniging.

Afdeeling Delft.

HUISHOUDELIJKE VERGADERING op Woensdag 28 April, 's avonds 8 uur, in „het Nut”, Oude Delft 48.

Voorstraat 66.

J. BERGMANS,
Secretaris.

Electrotechnische Vereeniging

te Delft.

VRIJDAG 23 APRIL.

2¹/₄ uur n. m. BUITENGEWONE VERGADERING. Bespreking van de voorstellen van de commissie tot voorbereiding van de Statuten voor de Nationale Studie Organisatie.

3¹/₄ uur n. m. BOEKVERKOOPING, (vóór de vacantie uitgesteld wegens excursie).

DINSDAG 27 APRIL.

8 uur n. m. DEMONSTRATIE DRAADLOOZE TELEFONIE. Toegelicht door den heer P. C. Tolk, Nederlandsche Seintoestellenfabriek te Hilversum.

Een en ander in Zaal β van het Natuurkundig en Electrotechnisch Laboratorium.

MUZIEK.

10de Van Anrooy-Concert.

Programma: Symphonie N°. 3 in D-Moll van Mahler.

Soliste: Mej. META REIDEL, Altzangeres.

Geldt Mengelberg in Amsterdam voor de Mahler-vertolker bij uitnemendheid, deze uitvoering onder Van Anrooy, schenkt ons de vrijheid er in Den Haag een andere meening op na te houden.

Mahler's werk is ontegenzeggelijk meer verstandelijk dan de muziek vóór hem. Zijn motieven zijn niet geboren uit diepe gevoelsinspiraties, en het is veel meer de wijze waarop ze uitgewerkt worden dan de motieven zelf die ons ten slotte ontroeren.

Mengelberg's vertolking tracht dit te loochenen, in motieven die soms aan het banale grenzen legt hij de hartstochtelijke gloed van zijn eigen geweldige dictator's natuur, hij, Mengelberg, die als 't moest een stok kon laten dansen

Maar dit vermoet ons, wij hooren: gewone motieven (zoo niet banaal dan toch uit middelmatige inspiratie geboren), opgeblazen tot groote muzikale waarden en het tegengestelde gebeurt van de waarschijnlijke bedoeling, inplaats dat onze appreciatie van Mahler's werk toeneemt, zeggen wij, het is slechts de vertolking die 't hem doet, wat er per slot van rekening staat is slechts een onmachtige poging van een grootsche natuur die worstelt met een gemis aan inspiratie.

En hoe zeer zien wij hem, Mahler, bij Mengelberg's vertolking worstelen , worstelen . . om er uit te halen wat er nog uit te halen is is als een schuldeischer bij een faillieten boedel . . . en een groot gevoel van teleurstelling komt dan vaak over ons.

Van Anrooy gaf Mahler geheel anders, eenvoudiger, niet geweldig en meer poetisch, en voor mij die nog nooit een werk van Mahler door een ander dan Mengelberg had hooren dirigeren was het een verrassing. Niet dat ik nu zou willen beweren dat Van Anrooy de Mahler vertolking bij uitnemendheid is, want daarvoor ontbrak er teveel aan de uitvoering, maar op verschillende plaatsen voldeed zijn vertolking mij zeer zeker meer.

De gewone volkswijs op het eind van het eerste gedeelte klonk nu niet zoo dat men zei: maar wat is dit toch eigenlijk banaal . . . , maar men bewonderde Mahler's genie, die zulke gewone wijsjes sublieme instrumentatie en verwerking tot kunst wist te verheffen.

Hier voelde men Mahler als groot epicus, die het geheele wijde leven in al zijn verscheidenheid in zijn kunst weet op te nemen, en niet als mislukt drama-dichter zooals bij Mengelberg.

En dat is het nieuwe in Mahler's kunst dat hij de muziek, die die tot nu toe zuiver lyrisch was, epische mogelijkheden heeft geschonken.

Het eerste gedeelte van de symphonie klonk aarzelend, als iemand die bang is eraan te spelen, maar toch spelen moet (van Anrooy gaf het werk voor 't eerst).

Deel II (Tempo di Menuetto) was voor mij het hoogtepunt van den avond, dit stuk was een wonder van natuurlijke zwevende gratie en stille zachte bekoorlijkheid, bijna een Menuet van Mozart evenarend.

De instrumentatie is hier verrukkelijk en Van Anrooy gaf het met waar meesterschap.

Deel III, (Comodo, Scherzando), in het programma staat er nog bij Ohne Hast. Dit was Van Anrooy blijkbaar aanleiding er een ritje met de kinderwagen van te maken, waar bleef de luim die de aardige wijsjes wist te doen tintelen van blijde levensvreugd? (das „Ohne Hast“ sluit die mogelijkheid van vertolking toch niet uit!)

En wat gebeurde in deel IV (Sehr langsam, Misterioso)?

Wel de kinderwagen ging „sehr langsam“ en daar Meta Reidel ons kwam vertellen dat het tiefe Mitternacht was vielen wij gehoorzaam allen in slaap . . . , behalve twee weinig bejaarde dames achter mij, die het erover hadden dat het toch eigenlijk wel jammer was dat je op Beethoven niet bostonneeren kon.

De geheimzinnige orkest begeleiding was hier onnoozel zacht, zonder eenige uitdrukking, het meest leek de vertolking van dit gedeelte misschien nog op het neuriën der sterren tegen de tijd dat ze eten krijgen . . . (hoe anders en oneindig dieper geeft Mengelberg dit gedeelte!)

Deel V toonde ons dat het mogelijk is dat tusschen de tonen van koren en klokken geheel onvoorziens aanzienlijke hoogte verschillen voorkomen. Over dit stuk en het daarop volgende willen wij zwijgen, zij leken mij niet af, niet geheel doorvoeld, wellicht zal Van Anrooy hierin groeien bij herhalingen.

Deze avond was mij voor Van Anrooy een schoone belofte als Mahler vertolker.

O, dat Meda Reidel ons eens beloofde de M in het „o Mensch“ niet meer zoo leelijk aan te dikken, of komt dat misschien doordat haar eigen voornaam met een M begint.

J. A.

INGEZONDEN.

Steun voor Weenske Studenten.

Vorige opgave f 59,43; ontvangen van G. J. T. H. f 1,50; A. L. f 1,—; A. M. K. f 2,50. Totaal f 64,43.

Atgedragen aan de I. S. S. A. f 64,43.

Ontvangen van M. f 10,—.

Delft, 18 April 1920.

C. D. GRIJNS GZN.,
Postrekening 1923, Delft.

INGEKOMEN BOEKWERKEN.

MEDEDEELINGEN EERSTE NEDERLANDSCHE WEGEN-CONGRES.

Het uitvoerend Comité van het E. N. W. heeft ten tweeden male eenige mededeelingen de wereld ingezonden. Dit maal zien we den vasten vorm die de plannen hebben aangenomen, en worden we overtuigd dat dit Congres zeer belangrijk zal zijn.

In het boekje vinden we een programma van vraagpunten welke in drie secties zijn ingedeeld. Verder vinden we een lijst der toegezegde rapporten over de verschillende vraagpunten.

Sectie I (Aanleg en onderhoud) is van het grootste belang voor ons land, en belooft eindelijk een algemeene regeling te treffen voor een doelmatig onderhoud van onze wegen. Iedereen die of uit vakkundig oogpunt, of uit het oogpunt van den tourist hier eenig belang in stelt, zal zich al vaak geërgerd hebben over de wijze waarop onze wegen worden onderhouden en het geld dat hiermede werd weggesmeten. Met vreugde zullen zij nu zien, dat daar eindelijk een eind aan zal worden gemaakt.

Wie droomt er niet van het land met ideaalwegen, zonder stof en zonder modder en zonder bobbeltsjes, wegen met lommerrijke boomen en als maar hellingen om af te freewheelen.

Er zullen in Delft vele studenten zijn die dit Congres met verlangen tegemoet zien en het zullen willen bijwonen.

Inlichtingen zijn te verkrijgen aan het Secretariaat, Parkstraat 18, Den Haag.

Het Congres zal gehouden worden van 20 tot en met 25 September.

BOEKBESPREKING.

VOLKSUNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK. Psychologie der dieren door Dr. F. J. J. BUYTENDIJK.
Uitgave Erven Bohn, Haarlem.

Dit boekje van professor Buytendijk is in de eerste plaats belangrijk om het overzicht dat het geeft over de nieuwe methoden van wetenschappelijk dier-psychologie onderzoek.

Behalve de vele proeven van andere onderzoekers, wordt hier ook een verslag gegeven van enkele der vele goede proeven die in het uitstekend ingerichte laboratorium der physiologie van de Vrije Universiteit van Amsterdam, dat onder de leiding van prof. Buytendijk staat, gedaan zijn. In het algemeen zijn de uitkomsten, dat dieren, zelfs de laagste, in staat zijn doelmatige handelingen te verrichten; iets dat gewoontevorming genoemd wordt. Men kan een eencellig dier evengoed op een bepaalde prikkel dresseeren,

als een hooger dier; het eenige verschil is, dat de ervaring maar kort duurt, en de physiologen spreken hier dan ook liever van aanpassingsvermogen, als van gewoontevorming. Dat deze gewoontevorming uitsluitend een kwestie zou zijn van een tropisme, n.l. een onwillekeurig getrokken-worden in een bep. richting, doordat één bep. prikkel op een dier in werkt b.v. een lichtprikkel, of chemische prikkel zooals door *Loeb* verondersteld werd, wordt door prof. Buytendijk voor ongegrond gehouden. In zijn lab. werd aan *Daphnia's*, kleine kreeftjes, geleerd tegen de werking van de prikkel in te zwemmen, dus van het licht af, omdat dat beter met de nieuwe omstandigheden waarin zij verkeerden, overeenkwam. Hij ziet in de tropismen veel meer een uiting van instinctieve complexe neigingen, als een gedwongen beweging naar aanleiding van één mechanische of chemische inwerking.

Om iets te kunnen leeren, moet het organisme in staat zijn waar te nemen. De schrijver geeft een uitgebreid overzicht over de verschillende soorten van waarneming bij dieren, hoe het eene zintuig bij de eene diersoort sterker indrukken opneemt als het andere zintuig; hoe b.v. vlinders zich door de reuk oriënteren, hommels en bijen door het gezicht, en in hoeverre zij in staat zijn afzonderlijke voorwerpen te herkennen. Heel merkwaardig zijn de opgaven van de sterke verdunningen waarin honden verschillende stoffen nog kunnen ruiken, b.v. zuren in verdunningen van een biljoen en meer.

Het volgende hoofdstuk is gewijd aan instincten, en hier is nog veel onduidelijks en onbewezens. Vooral wat betreft de sociale instincten; zijn die bewust of onbewust? Bij onze gebrekkige methoden ter onderzoek van het bewustzijn van dieren en menschen zijn dit dingen, die in de toekomst uitgemaakt kunnen worden. En zoo is er nog veel in deze jonge wetenschap. Eén van de grootste bezwaren lijkt mij bovendien de onduidelijk gedefinieerde termen, die door de onderzoekers gebruikt worden.

Wat is b.v. het verschil tusschen aanpassing, gedresseerd zijn, associatievorming, en denkend handelen. M.i. hiertusschen alleen gradueel verschil: door een complex van indrukken van buiten wordt een gedragswijziging bewerkt die korter of langer stand houdt; bij het laatste: denkend handelen, wat volgens prof. B. alleen bij den mensch bestaat, is deze gedragswijziging bewust, iets wat toch ook niet altijd zeker is.

Nu lijkt mij het hoofdstuk over denkend handelen het zwakste hoofdstuk van het geheele boek — ook hier zijn er fraaie proeven vermeld, die duidelijk aantoonen dat de aanwezigheid van herinneringsbeelden bij dieren vaststaat („delayed reaction“ proeven van Hunter). Zoo zegt dus prof. Buytendijk: uit dit onderzoek blijkt dus dat dieren zeer kort (tot 5 min.) een dergelijke eenvoudige voorstelling kunnen vasthouden. Kinderen tot 8 jaar behielden die voorstelling 25 min. Hierop laat hij volgen: Een vergelijking tusschen de uitkomsten bij de kinderen en bij de dieren kan niet getrokken worden: reeds bij het jongste kind spelen geheel andere factoren een rol, dan bij de dieren.

Dit teekent den schrijver die door zoodanige partijdige uitleggingen te kort schiet als wetenschapsman; volgens hem moet de mensch iets goddelijks zijn, en de dieren zijn tenslotte maar schepselen. Dit is een standpunt dat alleen door een dieper inzicht in het wezen van de menschen-psyche en de uitingen daarvan kan overwonnen worden; dan zal pas duidelijk gezegd kunnen worden, wàarin de mensch zich alleen gradueel, en wàarin hij zich principieel onderscheidt van de hoogste dieren. En dat zal zijn in den zin van een hooger aanpassingsvermogen door dieper inzicht in de oorzaken en bouw der dingen en niet door zulke begrippen als menschelijke persoonlijkheid — die bij voorkeur voor onsterfelijk wordt gehouden in tegenstelling met een dierenziel —, en andere op verkeerde plaats te pas gebrachte uitvloeisels van een christelijk-theistische levensbeschouwing.

E. M. J. K.

FAMILIEBERICHTEN.

B. Engagementen.

WILLY DE STOPPELAAR

Stephensonstraat 37.

en

H. SIPKES,

Den Haag.

Oude Delft 37.

techn. stud.

TINY ROORDA

Dokkum.

en

J. J. BOERSMA,

Hugo de Grootstr. 30, Delft.

techn. stud.

TECHNISCHE HOOGESCHOOL.

Zij die met goeden uitslag hebben afgelegd het eindexamen der Hoogere Burgerschool met 5-jarigen cursus of daarmede gelijkgesteld examen, de studie als Werktuigkundig Ingenieur aan de Technische Hoogeschool wenschen aan te vangen of voort te zetten en verneemen in aanmerking te komen voor de toekenning der beurs uit het 's Jacobfonds, worden uitgenoodigd zich daartoe schriftelijk op ongezegeld papier te wenden tot den Secretaris van

het College van Curatoren der Technische Hoogeschool te Delft, vóór 15 Mei a. s.

Later ingekomen aanvragen komen niet meer in aanmerking.

Het College van Curatoren der T. H.
de Secretaris,

Delft, 14 April 1920.

J. F. DE VOGEL.

Leerlingen en gepromoveerden van de Technische Hoogeschool, die vermeenen in aanmerking te komen voor de toekenning eener toelage uit het Lipkensfonds, worden uitgenoodigd zich daartoe schriftelijk op ongezegeld papier te wenden tot den Secretaris van het College van Curatoren der Technische Hoogeschool te Delft vóór 15 Mei a. s.

Later ingekomen aanvragen komen niet meer in aanmerking.

Het College van Curatoren der T. H.
de Secretaris,

Delft, 14 April 1920.

J. F. DE VOGEL.

Zij die voor het a. s. studiejaar 1920—1921 in aanmerking wenschen te komen voor toekenning eener beurs uit het Baehrfonds, voor welke toekenning het bewijs van uitstekenden aanleg voor Wiskunde moet kunnen worden geleverd, worden uitgenoodigd zich daartoe schriftelijk op ongezegeld papier te wenden tot den Secretaris van het College van Curatoren der Technische Hoogeschool te Delft vóór 15 Mei a. s.

Later ingekomen aanvragen komen niet meer in aanmerking.

Het College van Curatoren der T. H.
de Secretaris,

Delft, 14 April 1920.

J. F. DE VOGEL.

Rijksbeurzen en toelagen buitenlandschen studiereis.

Zij die voor het a. s. studiejaar 1920—1921 in aanmerking wenschen te komen voor toekenning van eene Rijksbeurs of van eene toelage voor eene buitenlandsche studiereis als bedoeld in art. 38 der Hoogeronderwijswet, worden uitgenoodigd om daarvan te doen blijken bij een op zegel geschreven adres aan den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen met opgaaf van de adressen hunner ouders of yoogden, hetwelk vóór 15 Mei a. s. moet zijn ingediend bij den Secretaris van het College van Curatoren te Delft.

Ook van hen, die reeds in het afgeloopen studiejaar in het bezit van een der beurzen waren, worden wanneer zij voor het nieuwe studiejaar wederom voor toekenning eener beurs in aanmerking wenschen te komen, aanvragen voor den genoemden datum te-gemoet gezien.

Aanvragen na 15 Mei e. k. ingekomen, kunnen niet meer in aanmerking komen.

Het College van Curatoren der T. H.
de Secretaris,

Delft, 14 April 1920.

J. F. DE VOGEL.

Afdeeling der Weg- en Waterbouwkunde.

De Secretaris van de Afdeeling der Weg- en Waterbouwkunde heeft aan hen, wier aangifte voor het a. s. Candidaats-Examen door hem is ontvangen, daarvan mededeeling gedaan.

Mocht iemand, die zich heeft aangegeven voor dit examen, deze mededeeling niet hebben ontvangen, dan geve hij daarvan ten spoedigste kennis.

ADVERTENTIEN.

Ondergeteekende beveelt zich beleefd aan voor het
Typen van Examenverslagen, enz

J. H. BÖHMER,
Bed. Microchemie en Metallographie,
WILLEMSTRAAT 19.

Teekenwerk gevraagd
op civiel gebied. — **Conditie billijk.**

Eveneens het **INKTEN VAN TEEKENINGEN.**

Adres REYNDERS, Delft, Spooringsel 1, hoek Havenstraat
boven den boter- en kaaswinkel.

STUDENT biedt zijn
gem. Zit- en Slaapkamer
TER OVERNAME AAN.

Brieven onder No. 21, Bureau van dit Blad.

T. S. T.

Het laatst verschenen nummer is dat van
Maart 1920 (No. 11, Jaarg. 9) en bevat:

- Een elektrische boezembemaling in de prov. Groningen, II, door W. L. Eerkes.
- De Pluto-Stoker, I, door Ir. J. E. de Vrij Obreen.
- Constructie der versnelling van den zuiger van een stoomwerktuig, door J. Kruithof Jr.
- Berekening van een roteerenden cylinderoven, door W. H. H.
- IJzer of gewapend beton voor bruggen, door v. L. C.
- Over Acyclische Machines. Verslag van het Colloquium, gehouden door den heer U. S. Joustra, door L. S. B.
- De kanalisatie der Maas in Nederland. Lezing, gehouden door Ir. F. L. Schlingemann, door A. J. I. (Vervolg).
- Handels-aesthetiek. Lezing, gehouden door Prof. R. N. Roland Holst, door A. L. (Vervolg).
- Eenige mededeelingen over: Modelproeven in de berekening van de E. P. K. Lezing, gehouden door Prof. Dr. (h. c.) J. Schütte, door Th. Tideman.
- Zuiderzee-plannen. Lezing, gehouden door Dr. C. Lely c.i., door v. L. C.
- Vraagstukken Tentamen Theor. Mechanica, November 1919, door H. K. V. (Vervolg).
- Boekbesprekingen.
- Mededeelingen.
- Errata.

Kunsthandel Kardolus

VOORSTRAAT 96
GRAVEUR. CISELEUR.
BEELDWERKEN en GRAVURES.
— Zeer mooie MINERVA-BEELDJES. —

MOTORJACHTEN.

MOTORJACHTEN te huur
voor a. s. WEDSTRIJDEN.

Te bevragen KEMA, Jan van Vugt-
straat 50, Rotterdam.

UITZENDING

van DINERS in verwarmde bussen.
Dagelijks NASSI GORENG

bij vooruitbestelling.

JACHT- EN VISCHSCHOTELS.

Aanbevelend.

Chr. F. RUTER, Oude Delft 120.

Mr. WILLIAM W. DAVIDSON,
TEACHER OF ENGLISH.

Blind Englishman, educated at the Royal N. College,
London, gives conversation lessons.

Address: 97 ROTTERDAMSCHER WEG, Delft,
(2 minutes' walk past Jaffalaan).

Deze annonce werd plaatsing geweigerd
door de „Delftsche Courant” .

DRUKWERK

zoals 't behoort:
„af” en... op tijd.

Naamlooze Vennootschap
Vereenigde Drukkerijen
Judels & Hoogland, Delft
Choorstraat 47 — Telefoon 247

Groote Chemische Fabriek vraagt
een jong Werkt. of Electr. Ingenieur.

Aanbiedingen onder No. 22, Bureau van dit Blad.

In het Hol van den Leeuw

REISSCHETSEN UIT SOVJET-RUSLAND

DOOR

J. FABIUS, Eerste Luitenant der Veld-Artillerie.

Prijs gebrocheerd f 2,75.

Luitenant Fabius, bekend door zijn stoutmoedig optreden als officier der gendarmerie in Albanië, waar de onvergetelijke Thomson sneuvelde, heeft een driemaandsche reis door het bolsjewistisch Rusland gemaakt, waarvan hij in deze reisschetsen een spannend relaas geeft. Op zijn avontuurlijken en zeer gewaagden tocht heeft hij verbluffende durf en koelbloedigheid aan den dag gelegd; niemand zag het drijven der russische bolsjewiki van zoo nabij, en de onthullingen die hij daarover doet zijn even merkwaardig als boeiend.

Voorhanden in de TECHNISCHE BOEKHANDEL EN DRUKKERIJ
J. WALTMAN Jr. — Binnenwatersloot 33.